

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

-

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

-

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruuantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

-

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

-

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havainnot

Tärkeä tavoite, jonka toteutuminen tulee varmistaa osana kasvatuksen ja koulutuksen rahoitusta. Ehdotamme tähän kohtaan mainittavaksi ruoanlaittotaitojen vahvistamisen. Ruoanlaittotaidolla on tärkeä merkitys terveellisen ruokavalion toteuttamisessa pienelläkin budjetilla.

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havainnot

Tärkeä tavoite, sillä Suomessa ruokatottumuksissa on isoja eroja sosioekonomisen tilanteen mukaan. Kaikilla tulisi olla yhdenvertaiset mahdollisuudet syödä monipuolisesti ja terveellisesti, minkä vuoksi myös ruoan verotusta tulisi muuttaa terveysperusteisemmaksi niin, että kasvien, hedelmien ja marjojen verotusta alennetaan ja puolestaan runsaasti kovaa rasvaa, suolaa ja sokeria sisältävien elintarvikkeiden verotusta nostetaan. Verotuksella tulee luoda aito kannustin valita terveystä edistävästi kaikissa väestöryhmissä. Tämän lisäksi ruokakasvatus on tärkeässä roolissa.

Finravinto-tutkimuksen mukaan suomalaisten ruokavalion haasteet ovat liiallinen suolan ja tyydyttyneen rasvan saanti ja liian vähäinen kasvien, hedelmien ja marjojen saanti. Lisäksi punaisen lihan kulutus on suosituksia runsaampaa erityisesti miehillä ja palkokasvien käyttö on vielä vähäistä. Ehdotus:

Punaisen lihan, tyydyttyneen rasvan ja suolan saanti vähenevät ja kasvien, hedelmien ja marjojen sekä palkokasvien kulutus lisääntyy.

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havainnot

Voisiko tavoitteen kirjata: Suomalainen ruokakulttuuri vahvistuu

Kotimaisten raaka-aineiden hyödyntäminen on tärkeää ja niitä tulisikin hyödyntää yhä enemmän, mm. suomalaisia marjoja. Myös suomalaisten kasviproteiinien hyödyntämistä punaisen lihan korvaamisessa kannattaa kehittää edelleen.

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havainnot

Tärkeä tavoite, jonka avulla voidaan lisätä hyvinvointia monissa kohderyhmissä. Joukkoruokailun merkitys Suomessa on suuri ja sitä tulee edelleen vahvistaa osallistamalla eri kohderyhmiä sen kehittämisessä, esimerkiksi kouluruokailussa. Lisäksi tulee varmistaa, että myös heikoimmassa

asemassa olevat henkilöt (pitkäaikaistyöttömät, työttömät, mielenterveyskuntoutujat, päihdekuntoutujat) pääsevät osalliseksi yhteisöllistä ruokailua.

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havaintoja lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

-

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

-

Hartonen Sarianne
Syöpäjärjestöt